

สรุปผลการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ)

วันพุธที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๔ นาฬิกา

ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ขึ้นบัลลังก์และกล่าวเปิดประชุม จากนั้นได้ให้เลขาธิการรัฐสภาเชิญพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ประกาศพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุม สมัยวิสามัญแห่งรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๔

ที่ประชุมรับทราบ

ต่อจากนั้น ประธานรัฐสภาได้แจ้งให้ที่ประชุมรับทราบคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๖๔ เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาในการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๑) ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า รัฐสภามีหน้าที่และอำนาจจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้ โดยต้องให้ประชาชนผู้มีอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญได้ลงประชามติเสียก่อนว่าประชาชนประสงค์จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ และเมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เสร็จแล้ว ต้องให้ประชาชนลงประชามติเห็นชอบหรือไม่กับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อีกครั้งหนึ่ง

สมาชิกฯ อภิปรายเหตุผล การตีความ และสาระสำคัญของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๖๔ ประเด็นรัฐสภาไม่มีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ประเด็นที่ว่าแม้รัฐสภามีอำนาจแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หากแต่เป็นอำนาจที่ได้รับมอบมา ซึ่งถูกจำกัดทั้งรูปแบบ กระบวน เนื้อหา รัฐสภาจึงต้องทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเคร่งครัด โดยไม่อาจกระทำนอกขอบของหน้าที่และอำนาจที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ได้ ประเด็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๕ เพียงบัญญัติให้สามารถแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้เท่านั้น ไม่มีบทบัญญัติให้จัดทำขึ้นใหม่ทั้งฉบับ ประเด็นการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ด้วยวิธีการร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม ให้มีหมวด ๑๕/๑ ย่อมมีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประเด็นการทำประชามติ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า “หากรัฐสภาต้องการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ต้องจัดให้ประชาชนผู้ทรงอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญออกเสียงประชามติเสียก่อนว่าสมควรมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ ถ้าผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วย จึงดำเนินการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ต่อไป เมื่อเสร็จแล้ว ต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติว่า เห็นชอบหรือไม่กับร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อีกครั้งหนึ่ง” ประเด็นที่ฝ่ายกฎหมายของวุฒิสภาและฝ่ายกฎหมายของรัฐสภาให้ความเห็นว่ารัฐสภาไม่อาจลงมติร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้ประชาชนลงประชามติก่อน ประเด็นที่ว่าศาลรัฐธรรมนูญไม่ได้วินิจฉัยห้ามลงมติในวาระที่สาม ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญ

ไม่ได้วินิจฉัยว่าร่างรัฐธรรมนูญตกไปทั้งฉบับหรือไม่ ประเด็นว่าการลงมติร่างรัฐธรรมนูญเป็นอำนาจหน้าที่ของ รัฐสภา ประเด็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไม่ใช่การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ประเด็นเรื่องการประวิงเวลา เหนี่ยวรั้งไม่ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ประเด็นการตีความคำว่า “ออกเสียงประชามติเสียก่อน” ซึ่งมีข้อถกเถียง ที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ว่าต้องออกเสียงประชามติเมื่อใด ในขั้นตอนใด อย่างไร กล่าวคือ ทำประชามติก่อน เสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ก่อนลงมติในวาระที่สาม หรือหลังลงมติในวาระที่สาม ประเด็นว่าร่างรัฐธรรมนูญ ตกไปหรือไม่ ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่ได้ชี้ชัดว่ากรณีเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือการจัดทำ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ประเด็นการทำประชามติกำหนดไว้ในมาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๒๕๖ (๘) ความคาดหวัง ของประชาชนต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ประเด็นขอให้เลื่อนการพิจารณา ลงมติในวาระที่สาม การขอให้รัฐสภา ไม่ลงมติร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม ชัดต่อรัฐธรรมนูญและข้อบังคับการประชุมฯ ประเด็นว่ารัฐสภาลงมติ ร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สามได้ แต่ต้องทำประชามติ การกล่าวอ้างประชาชนผู้ทรงอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญ ประเด็นการส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความคำวินิจฉัยกลาง ประเด็นว่าควรส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย หน้าที่และอำนาจของรัฐสภาอีกครั้งหรือไม่ ประเด็นที่ว่าประชาชนต้องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยที่

นายสมชาย แสวงการ (ส.ว.) ได้เสนอญัตติขอให้รัฐสภาพิจารณาว่าการลงมติร่างรัฐธรรมนูญ ในวาระที่สามไม่อาจกระทำได้

นายจूरินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์ (ส.ส.) ได้เสนอญัตติขอให้รัฐสภามีมติให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย อำนาจและหน้าที่ของรัฐสภา มีสมาชิกฯ ทักท้วงว่าเป็นการเสนอญัตติซ้อนญัตติ กรณีญัตติขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญ วินิจฉัยหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาจะต้องทำเป็นหนังสือ ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๓๑ จะเสนอญัตติด้วยวาจาตาม ข้อบังคับฯ ข้อ ๓๒ ไม่ได้ ซึ่งประธานของที่ประชุมวินิจฉัยว่าเป็นญัตติที่เกี่ยวข้องในทำนองเดียวกัน เป็นญัตติที่ ประธานอนุญาตตามที่เห็นสมควร ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๓๒ (๕)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (ส.ว.) ได้เสนอญัตติตามข้อบังคับฯ ข้อ ๓๒ ขอให้ที่ประชุมมีมติไม่ให้มีการ ลงมติร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม เนื่องจากขัดต่อคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๖๔

นายชลน่าน ศรีแก้ว (ส.ส.) ได้เสนอญัตติขอให้ที่ประชุมรัฐสภาร่วมกันพิจารณาหาแนวทางการ ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

นายรังสิมันต์ โรม (ส.ส.) เสนอญัตติขอให้พิจารณาตามระเบียบวาระ

ฝ่ายเลขาธิการได้รวบรวมข้อเสนอ ๓ แนวทางคือ

(๑) ข้อเสนอให้ที่ประชุมมีมติว่าไม่ให้มีการพิจารณาลงมติร่างรัฐธรรมนูญในวาระที่สาม เพราะขัด กับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๖๔

(๒) ขอให้รัฐสภามีมติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย และ

(๓) ขอให้พิจารณาตามระเบียบวาระ (ลงมติในวาระที่ ๓)

สมาชิกฯ ทักท้วงว่าการเสนอให้รัฐสภามีมติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับอำนาจ และหน้าที่ของรัฐสภา ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๐ (๒) ต้องมีความชัดเจนว่าจะให้วินิจฉัยในเรื่องใด และต้อง ทำเป็นหนังสือ

ที่ประชุมรับทราบ ภายหลังจากอภิปรายของสมาชิกฯ โดยมีประธานรัฐสภาและรองประธาน รัฐสภา ผลัดเปลี่ยนกันดำเนินการประชุม จากนั้น นายไพบุลย์ นิตตะวัน ได้เสนอญัตติตามข้อบังคับฯ ข้อ ๓๒

เพื่อขอให้ที่ประชุมพิจารณาตามระเบียบวาระเรื่องด่วน ซึ่งที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนน ๔๗๔ เสียง ไม่เห็นชอบด้วยคะแนน ๑๒๗ เสียง งดออกเสียง ๓๙ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ๕ เสียง

ระเบียบวาระเรื่องด่วน

ประธานรัฐสภาได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาระเบียบวาระเรื่องด่วน คือ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) ซึ่งเป็นการพิจารณาเพื่อลงมติในวาระที่สาม โดยมีประธานรัฐสภาและรองประธานรัฐสภา ผลัดเปลี่ยนกัน ดำเนินการประชุม

ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๐๘ เสียง ไม่เห็นชอบ ๔ เสียง งดออกเสียง ๙๔ เสียง ไม่ประสงค์ลงคะแนน ๑๓๖ คน โดยวิธีเรียกชื่อสมาชิกรัฐสภาตามลำดับอักษร ผลคะแนนเสียงเห็นชอบไม่มากกว่า กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา (ปัจจุบันจำนวนสมาชิกของทั้งสองสภามี ๗๓๗ คน โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๘๗ คน และมีสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๕๐ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา = ๓๖๙ คน) จึงถือว่าที่ประชุมได้ลงมติไม่เห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๖ (๖) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เลิกประชุมเวลา ๒๓.๒๓ นาฬิกา

∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞∞

กลุ่มงานรายงานการประชุม
สำนักกรงานการประชุมและชวเลข